

Rolul activ al instanței. Cauza juridică a cererii de chemare în judecată.

Contrar aprecierilor reclamantului, tribunalul consideră că exercitarea rolului activ al instanței astfel cum este reglementat de art. 22 alin. 4 și 5 C.pr.civ. nu se poate realiza cu nesocotirea unui alt principiu al dreptului procesual civil, respectiv principiul disponibilității reglementat de art. 9 alin. 2 C.pr. civ. care statuează că „obiectul și limitele procesului sunt stabilite prin cererile și apărările părților”

Dimpotrivă, dacă am admite că judecătorul cauzei este obligat să sugereze părții reclamante temeiul juridic al cererii astfel cum rezultă din probele administrate în cauză, există riscul de a se considera că această atitudine a judecătorului este o pronunțare implicită cu privire la soluția ce va fi dată în urma dezbaterilor. Astfel cum s-a apreciat în doctrină, punerea în discuția părților a unor împrejurări de fapt sau de drept, de natură să ducă la dezlegarea pricinii, trebuie să aibă loc sub forma unor simple ipoteze, fără a restrânge cu nimic drepturile procesuale ale părților ce decurg din principiul disponibilității și fără a anticipa soluția.

Mai mult, în virtutea principiului disponibilității, instanța este ținută de cauza cererii de chemare în judecată și nu ar putea să schimbe, peste voința celui care are calitatea de reclamant în cererea respectivă, fundamentul pretenției formulate. Astfel, prin cauza cererii de chemare în judecată se înțelege situația de fapt calificată juridic, deci regula *iura novit curia* (instanța cunoaște dreptul) nu este de natură să conducă la soluția că judecătorul ar putea să schimbe din oficiu cauza cererii de chemare în judecată, deoarece prin această regulă se înțelege faptul că judecătorul nu este ținut de textul de lege indicat de parte, ci el trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situației de fapt calificate juridic de parte.

Astfel, supunând o pretenție judecătorească, reclamantul și-o fundamentează pe o anumită situație de fapt pe care apoi o califică juridic, astfel încât pretenția să apară justificată, în timp ce pârâtul în apărare construiește la rândul său o situație de fapt pentru a combate pretențiile reclamantului. Într-adevăr, judecătorul va stabili situația de fapt a speței, reținând din împrejurările de fapt prezentate de părți numai pe acelea care au fost probate, fără să poată da o altă calificare juridică, iar apoi va aplica textul de lege corespunzător acestei situații indiferent de eventualele dispoziții legale indicate de părți. Prin urmare, s-a apreciat în literatura de specialitate că dacă reclamantul și-a fundamentat pretenția, în mod greșit pe răspunderea civilă delictuală, hotărârea nu va putea fi pronunțată în temeiul răspunderii civile contractuale (G.Boroi, M. Stancu *Drept procesual civil* ed. Hamangiu)

De asemenea, tribunalul consideră eronat raționamentul apelantului de a lăsa la libera apreciere a judecătorului cauzei alegerea temeiului juridic al cererii sale și prin prisma faptului că acționând de o asemenea manieră, judecătorul ar face-o exclusiv în favoarea reclamantului, fiind evident că instanța nu ar schimba din oficiu temeiul juridic al cererii pentru ca mai apoi să respingă cererea. Ori, o astfel de conduită a instanței ar putea fi calificată ca lipsită de imparțialitate, încălcând astfel principiul egalității și dreptului la un proces echitabil al părții adverse.

Prin urmare, tocmai pentru a concilia cele două principii de drept, legiuitorul a acordat instanței posibilitatea de a pune în discuția contradictorie a părților temeiul juridic al cererii, în final alegerea revenind acestora și nu judecătorului din oficiu, legea stabilind în mod expres situațiile în care instanța poate acționa și dispune din oficiu.

În prezenta cauză este cu atât mai mult suprimată libertatea de apreciere a judecătorului cu cât părțile în mod expres au convenit în ședința de judecată ca acțiunea să se soluționeze în baza principiilor răspunderii delictuale, judecătorul cauzei făcând aplicarea dispozițiilor art. 22 alin. 5 C.pr.civ.

În consecință, tribunalul apreciază că în mod corect prima instanță a procedat la analizarea situației de fapt dedusă judecătorească prin prisma calificării juridice date de părți, respectiv răspunderea civilă delictuală.

Tribunalul Arad, Secția a I a Civilă -Decizia civilă nr. 577/27 septembrie 2022

Prin sentința civilă nr. .. din .. 2022 pronunțată de Judecătoria Arad în dosarul nr. ..., s-a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului, invocată de pârât prin întâmpinare, ca neîntemeiată, s-a respins cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul GT în contradictoriu cu pârâtul BI, ca inadmisibilă, iar reclamantul a fost obligat să plătească pârâtului suma de 3.900 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată constând în onorariu avocat și onorariu expert.

Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că, prin cererea de chemare în judecată, reclamantul GT a susținut că i-a predat pârâtului BI un microbuz marca .. .., proprietatea reclamantului, în vederea efectuării unor lucrări de vopsire și înlocuire piese, după care, din presupusa culpă a pârâtului, urmare a izbucnirii unui incendiu, autovehiculul în discuție a ars în întregime. Pentru aceste motive, reclamantul solicită obligarea pârâtului la plata de daune materiale, în temeiul răspunderii civile delictuale.

Potrivit art. 36 Cod procedură civilă, „Calitatea procesuală rezultă din identitatea dintre părți și subiectele raportului juridic litigios, astfel cum acesta este dedus judecății. Existența sau inexistența drepturilor și a obligațiilor afirmate constituie o chestiune de fond”.

Astfel, calitatea procesuală este determinată de transpunerea în plan procesual a subiectelor raportului juridic civil concret dedus judecății, presupunând existența unei identități între persoana reclamantului și cel care este titularul dreptului afirmat (calitate procesuală activă), precum și între persoana pârâtului și cel care este subiect pasiv în raportul juridic dedus judecății (calitate procesuală pasivă).

Instanța de fond a reținut că pârâtul aleagă, în esență, faptul că nu deține spațiul în care ar fi fost incendiat microbuzul reclamantului, lipsa unei legături cu incendiul din data de 07.07.2019, precum și inexistența unui raport contractual între părți. Or, câtă vreme potrivit art. 36 teza a II-a Cod procedură civilă, lipsa calității procesuale nu se confundă cu netemeinicia cererii, instanța de fond a subliniat că pârâtul are calitate procesuală pasivă în prezentul litigiu, astfel cum acesta a fost dedus judecății prin cererea de chemare în judecată, întrucât apărările pârâtului tind să conducă la concluzia inexistenței drepturilor și obligațiilor afirmate de reclamant, iar nu la lipsa identității dintre părți și subiectele raportului juridic litigios.

Față de aceste considerente, instanța de fond a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului, invocată de pârât prin întâmpinare, ca neîntemeiată.

Pe fondul acțiunii, în fapt, prima instanță a reținut că, în cursul anului 2019, reclamantul GT a cumpărat un microbuz marca .. de la martorul BGD, care l-a adus din Anglia, cumpărătorul și vânzătorul întâlnindu-se și încheind convenția la service-ul în care pârâtul BI își desfășura activitatea, aspecte confirmate de interogatoriile părților (f. 66-67), care se coroborează sub acest aspect cu declarația martorului BGD (f. 63) și cu înscrisurile depuse în probațiune de către reclamant (f. 4-9).

În continuare, potrivit susținerilor reclamantului, acesta ar fi predat microbuzul pârâtului în vederea efectuării unor lucrări de schimbare a unor piese și vopsirii autovehiculului și i-ar fi plătit acestuia din urmă suma de 1.000 euro. În schimb, potrivit interogatoriului pârâtului și apărărilor acestuia din cuprinsul întâmpinării, acesta ar fi afirmat că nu poate efectua aceste lucrări și i-a solicitat reclamantului să își mute microbuzul din curtea service-ului, fără ca acesta să se conformeze. Mai mult, pârâtul recunoaște faptul că microbuzul s-a aflat în curtea sa timp de aproximativ trei luni, dar susține că reclamantul s-ar fi înțeles cu alte persoane pentru vopsirea microbuzului, persoane care prestau aceste servicii în respectiva curte. De asemenea, pârâtul neagă faptul că reclamantul i-ar fi achitat suma de 1.000 euro în schimbul prestării unor servicii.

Analizând declarațiile martorilor GCD (f. 62) și HCP (f. 64), instanța de fond a reținut că raportul contractual pretins de reclamant, având ca obiect efectuarea lucrărilor de vopsire și reparație la microbuzul proprietatea sa de către pârât, nu este dovedit.

Astfel, martorul GSD, fost angajat al pârâtului, a declarat că nu cunoaște motivul pentru care reclamantul a adus microbuzul în curtea pârâtului, iar pârâtul nu avea secție de vopsitorie. Totodată, martorul a arătat că microbuzul a fost lăsat în curtea pârâtului, când a fost adus de martorul BD, prilej care a generat mai multe discuții contradictorii între părți, după care reclamantul l-a mutat de acolo, dar l-a adus înapoi după o vreme. De altfel, știind că microbuzul a fost mutat, martorul l-a întrebat pe pârât care este motivul pentru care a fost readus în curtea acestuia, dar a declarat că nu își mai amintește răspunsul pârâtului.

Pe de altă parte, martorul HCP a afirmat că a fost contactat de reclamant pentru a transporta microbuzul din curtea pârâtului, dar părțile s-au răzgândit ulterior și au decis să îl lase în acel loc. De asemenea, nici martorul HCP nu a asistat personal la discuțiile părților, arătând că reclamantul i-a relatat că s-a înțeles cu pârâtul în sensul reparării microbuzului de către acesta din urmă. Mai mult, martorul a declarat că a fost sunat în câteva rânduri de către pârât pentru a transporta microbuzul din curtea service-ului, dar ori de câte ori se prezenta constata că anumite persoane încă mai lucrau la repararea microbuzului. Din declarația aceluiași martor instanța reține că, în final, microbuzul a fost vopsit.

Din coroborarea interogatoriilor părților cu declarațiile martorilor rezultă că între părți nu a intervenit o convenție, chiar și verbală, prin care pârâtul să se oblige la prestarea unor servicii de reparare și vopsire a microbuzului reclamantului. Cu toate acestea, instanța de fond a reținut că între părți a existat un acord cel puțin în legătură cu predarea microbuzului de către reclamant pârâtului, pentru ca lucrările la autovehicul să fie efectuate de terțe persoane în curtea pârâtului.

În acest sens, instanța de fond a constatat că apărările pârâtului în sensul că nu a fost de acord cu repararea microbuzului în curtea sa de către alte persoane sunt lipsite de credibilitate, având în vedere elementele stării de fapt confirmate de martorii audiați, dar și răspunsul pârâtului la interogatoriu, acesta arătând că microbuzul a rămas cam trei luni în curte, după ce a fost vopsit.

Or, în aceste condiții, în lipsa unor demersuri concrete ale pârâtului, inclusiv recurgerea la forța coercitivă a statului, prin care să îl determine pe reclamant să transporte microbuzul din curtea service-ului, este greu de crezut că pârâtul nu a acceptat, cel puțin inițial, ca autovehiculul să fie reparat și vopsit în curtea respectivă.

Mai mult, în sprijinul acestei concluzii, instanța de fond a avut în vedere și declarația martorului HCP, potrivit căreia poarta de la intrarea în service era închisă, iar ultima dată chiar pârâtul a fost cel care a deschis-o.

În continuare, din cuprinsul procesului-verbal de intervenție nr. /07.07.2019 al Detașamentului de Pompieri Arad (f. 10) instanța reține că la data de 07.07.2019, la adresa din Arad, ..., a avut loc un incendiu, care s-a propagat de la autoturismul marca .. la microbuzul marca .., proaspăt vopsit, aflat în proprietatea reclamantului, care a ars în proporție de aproximativ 95%. De asemenea, s-a consemnat faptul că distanța foarte mică, de aproximativ 15 cm, între cele două autovehicule și curenții de aer au reprezentat condiții care au favorizat dezvoltarea și propagarea incendiului.

Din cuprinsul raportului de expertiză extrajudiciară efectuat la cererea reclamantului anterior introducerii cererii de chemare în judecată (f. 11-31), rezultă că incendiul a fost cauzat de un scurt circuit electric produs la bornele acumulatorului existent pe caroseria autoturismului Volvo V50, parcat în apropierea microbuzului Mercedes și având capota motorului demontată de pe caroserie, din cauza ploii căzute pe partea superioară a acumulatorului neprotejat și implicit producerii de scântei din cauza scurtcircuitului care au produs aprinderea vaporilor de vopsea proaspătă, existenți în jurul caroseriei microbuzului Mercedes, proaspăt vopsit. De asemenea, s-a arătat că valoarea de piață a microbuzului, înainte de producerea accidentului, a fost stabilită la suma de 8.020 euro.

Dincolo de aspectele legate de forța probantă a raportului de expertiză extrajudiciară, mijloc de probă neadministrat în fața instanței în condiții de nemijlocire și contradictorialitate și contestat de pârât prin întâmpinare, instanța subliniază că din concluziile acestuia nu rezultă faptul că pârâtul a fost cel care ar fi demontat capota autoturismului Volvo V50, faptă care a favorizat producerea incendiului. De altfel, acest element al stării de fapt nu rezultă nici din probele testimoniale și din interogatoriile părților, pârâtul recunoscând doar faptul că autoturismul Volvo V50 se afla în curtea service-ului la data producerii incendiului, fiind adus în locul respectiv cu două zile înainte, pentru reparații.

În fine, potrivit raportului de expertiză judiciară (f. 77-87), având ca unic obiectiv stabilirea valorii de circulație a microbuzului reclamantului la data producerii incendiului, valoarea de piață a acestuia la data de 07.07.2019 a fost de 7.826 euro.

În drept, prima instanță a reținut incidența prevederilor art. 1350 alin. (3) Cod civil, potrivit căroră „Dacă prin lege nu se prevede altfel, niciuna dintre părți nu poate înlătura aplicarea regulilor răspunderii contractuale pentru a opta în favoarea altor reguli care i-ar fi mai favorabile”.

Instanța de fond a amintit că aceste prevederi legale au fost consacrate instituirii unei reguli general aplicabile privind raportul răspunderii contractuale cu alte răspunderi, îndeosebi cu

răspunderea civilă delictuală. Astfel, creditorul, pentru a obține repararea prejudiciului, nu poate alege între cele două răspunderi civile, cu excepția cazurilor prevăzute de lege. Această soluție este justificată de faptul că răspunderea civilă delictuală reprezintă dreptul comun în materia răspunderii, iar răspunderea contractuală este numai o excepție.

Deși ambele se circumscriu răspunderii civile, cele două răspunderi instituie regimuri juridice distincte cu referire la anumite aspecte cum ar fi necesitatea punerii în întârziere a debitorului, dovada prejudiciului cauzat, momentul nașterii dreptului la reparație, întinderea acesteia, prescripția, sau caracterul solidar sau conjunct al obligației de a repara. Răspunderea contractuală este o răspundere specială, derogatorie, de strictă aplicabilitate. În consecință, raportul juridic obligațional dintre creditorul prejudiciat și debitorul-autor al faptei ilicite cuprinde obligații particulare și relative, potrivit clauzelor speciale stabilite prin acordul lor, nefiind posibil nici cumulul și nici alegerea de către creditor a unei anumite răspunderi, chiar dacă în anumite împrejurări, interesul creditorului ar putea justifica invocarea regulilor mai avantajoase aplicabile răspunderii civile delictuale.

Instanța de fond a reținut că reclamantul, deși a invocat în motivarea în fapt a cererii de chemare în judecată un pretins raport contractual cu pârâtul, în baza căruia acesta s-ar fi obligat, în schimbul sumei de 1.000 lei, la efectuarea unor lucrări la microbuzul reclamantului, a indicat ca temei juridic al acțiunii civile răspunderea civilă delictuală pentru fapta proprie, și anume art. 1349, art. 1357 și art. 1358 Cod civil.

Mai mult, deși cauza a fost repusă pe rol tocmai pentru clarificarea aspectelor legate de calificarea juridică a acțiunii civile, la termenul de judecată din data de 15.03.2022, reclamantul a insistat ca instanța să analizeze cererea sa din perspectiva principiilor răspunderii civile delictuale pentru fapta proprie, arătând că s-ar mai putea reține eventual și răspunderea civilă delictuală pentru fapta lucrului. De asemenea, pârâtul, la rândul său, a solicitat ca acțiunea să se judece în baza principiilor răspunderii delictuale.

Sub aspectul temeiului de drept al cererii de chemare în judecată, instanța de fond a constatat că se impun mai multe precizări. În primul rând, prin cererea introductivă, reclamantul a invocat faptul că i-ar fi predat microbuzul pârâtului pentru efectuarea unor lucrări de vopsire și înlocuire a farurilor, achitând pentru vopsirea autovehiculului suma de 1.000 de lei. În continuare, în contextul incendiului care s-a propagat în curtea service-ului, reclamantul a arătat că pârâtul, care ar fi demontat capota autoturismului Volvo V5, trebuie să răspundă pe temei delictual pentru fapta sa sau pentru fapta lucrului, autoturismul de la care s-a propagat incendiul aflându-se sub paza sa. De altfel, inclusiv în cuprinsul concluziilor scrise din data de 07.02.2022, reclamantul oscilează între răspunderea contractuală și răspunderea delictuală, arătând că pârâtul s-a obligat să vopsească microbuzul și să înlocuiască anumite piese, dar refuză să își asume răspunderea pentru fapta sa culpabilă, care a condus la distrugerea prin incendiere a microbuzului.

Or, câtă vreme prevederile art. 1350 alin. (3) Cod civil suprimă în mod expres un eventual drept de opțiune al reclamantului în sensul alegerii răspunderii delictuale în detrimentul răspunderii contractuale, instanța nu poate proceda la analiza pretențiilor reclamantului sub aspectul incidenței răspunderii civile delictuale, pentru fapta proprie sau pentru fapta lucrului.

Mai mult, deși este adevărat că din ansamblul mijloacelor de probă administrate în cauză nu rezultă acordul părților în sensul încheierii unui contract de prestări servicii, după cum s-a reținut în cuprinsul stării de fapt, instanța constată că între părți a existat un acord care poate fi calificat cel puțin ca un contract de depozit, fiind dovedită predarea microbuzului de către reclamant pârâtului, precum și păstrarea bunului în curtea pârâtului timp de mai multe luni, până la data de 07.07.2019.

Astfel, potrivit art. 2103 alin. (1) Cod civil, „Depozitul este contractul prin care depozitarul primește de la deponent un bun mobil, cu obligația de a-l păstra pentru o perioadă de timp și de a-l restitui în natură”. De asemenea, în acord cu prevederile art. 2116 alin. (2) Cod civil, „Bunul se restituie în starea în care acesta se află la momentul restituirii. Deteriorarea ce nu a fost pricinuită de fapta depozitarului rămâne în sarcina deponentului”, alin. (3) al aceluiași text legal statuând că „În caz de neexecutare culpabilă a obligației de restituire, dacă bunul nu poate fi recuperat în natură de către deponent, depozitarul are obligația de a plăti despăgubiri, al căror quantum se determină prin raportare la valoarea de înlocuire a bunului, iar nu la valoarea pe care acesta a avut-o la data la care a fost încheiat contractual”.

Față de prevederile legale citate și de starea de fapt reținută, instanța de fond a constatat că, în speță, cererea reclamantului ar fi putut fi analizată în temeiul răspunderii civile contractuale, mai exact sub aspectul suportării riscului pieirii bunului supus restituirii. Cu toate acestea, câtă vreme părțile și-au exprimat acordul expres ca prezenta cauză să se judece în baza principiilor răspunderii civile delictuale, instanța nu poate schimba temeiul juridic, astfel cum rezultă din cuprinsul prevederilor art. 22 alin. (4) și (5) Cod procedură civilă.

Față de considerentele și temeiurile legale expuse, instanța de fond a respins cererea de chemare în judecată formulată de reclamantul GT în contradictoriu cu pârâțul BI, ca inadmisibilă.

Față de prevederile art. 451 alin. (1), art. 452 și art. 453 alin. (1) Cod de procedură civilă, constatând culpa procesuală a reclamantului, precum și faptul că pârâțul a făcut dovada existenței și întinderii cheltuielilor de judecată reprezentate de onorariu avocațial, în cuantum de 1.500 lei, potrivit chitanței din data de 21.01.2021 (f. 106), și onorariu de expert, în cuantum de 2.400 lei, potrivit dovezilor de la f. 76 și 96, instanța de fond a obligat reclamantul să plătească pârâțului suma de 3.900 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată constând în onorariu avocat și onorariu expert.

Împotriva acestei sentințe a formulat apel apelantul, GT prin care solicită admiterea apelului și schimbarea în totalitate a sentinței atacate, în sensul admiterii acțiunii așa cum a fost formulată și obligarea pârâtei la plata cheltuielilor de judecată în ambele instanțe, contând în taxe judiciare de timbru, onorarii avocațiale și onorarii experți.

În motivare, arată că Judecătoria Arad a respins cererea de chemare în judecata ca fiind inadmisibilă, iar în motivarea hotărârii, instanța de fond a arătat că cererea reclamantului ar fi putut fi analizată în temeiul răspunderii civile contractuale, mai exact sub aspectul suportării riscului pieirii bunului supus restituirii. Instanța a mai reținut că părțile și-au exprimat acordul expres ca prezenta cauză să se judece în baza răspunderii civile delictuale și, în aceste condiții, instanța nu poate schimba temeiul juridic, astfel cum rezulta din cuprinsul prevederilor art. 22 alin. 4 și 5 C. pr. civ.

Susține că reclamantul a arătat în mod repetat că instanța va putea să stabilească care este temeiul legal aplicabil în cauza, totodată acesta a precizat clar în notele scrise depuse la dosar pentru termenul din data de 15.03.2022. în ultima propoziție „Instanța de judecată va putea să stabilească care este legea aplicabilă în ceea ce privește răspunderea pârâțului”.

Or, aceasta poziție foarte clară, exprimată în scris, a fost reluată și în concluziile orale și menționată în încheierea din data de 15.03.2022, în ultimul alineat din prima pagină.

Prin urmare, susține că nu a cerut ca instanța să judece cauza exclusiv ca o acțiune civilă întemeiată pe răspunderea civilă delictuală, ci a spus în mod repetat că instanța are posibilitatea legală să stabilească care este legea aplicabilă în prezenta cauză. Înederează că instanța a interpretat în mod greșit că a existat un acord al părților ca cererea din prezenta cauză să fie judecată exclusiv ca o cerere întemeiată pe principiile răspunderii civile delictuale.

Arată că reclamantul a susținut doar un punct de vedere în ceea ce privește temeiul răspunderii pârâțului și îl susține și în prezent, în sensul că pârâțul se face vinovat de săvârșirea unei fapte ilicite prin care a produs un prejudiciu reclamantului și este răspunzător să repare acest prejudiciu. Pârâțul a lăsat fără capotă autoturismul marca Volvo V50, care se afla în stăpânirea sa pentru reparații, și, din cauza ploii, s-a produs un scurt circuit de la bateria acestui autoturism, care a declanșat un incendiu. Acest incendiu s-a propagat la microbuzul marca Mercedes, aflat în apropiere, pe care l-a distrus în întregime.

În opinia sa, intimatul nu a fost chemat în judecată pentru că nu și-ar fi îndeplinit obligațiile contractuale ori pentru că le-ar fi îndeplinit în mod defectuos. Pârâțul, print-o faptă ilicită culpabilă, a cauzat un prejudiciu reclamantului, prin distrugerea microbuzului prin incendiere.

Susține că în cazul în care instanța de apel apreciază că pârâțul ar trebui să repare prejudiciul cauzat reclamantului ca urmare a răspunderii contractuale a acestuia, lasă la aprecierea instanței să stabilească temeiul juridic al acțiunii, așa cum a înțeles să o facă și în prima instanță.

În concluzie, acesta a susținut și susține că instanța are dreptul conferit de dispozițiile art. 22 alin. 4 C. pr. civ. de a restabili calificarea juridică dată faptelor deduse judecății. În acest sens, invocă două decizii ale ICCJ: 1. „... spre deosebire de obiectul acțiunii care nu poate fi schimbat, temeiul juridic al acesteia poate fi pus în discuție de către instanța de judecată, care, în exercitarea rolului activ, este îndreptățită și chiar obligată, pentru a contribui la ocrotirea intereselor legitime ale părților, să dea acțiunii calificarea juridică exactă, alta decât cea dată de reclamant prin cererea de

chemare în judecată"(Decizia nr 64 din 12 ianuarie 2011 a ICCJ - Secția civila și de proprietate intelectuală). 2.,..., neindicarea sau indicarea greșită a temeiului de drept, în acțiunea introductivă de instanță, nu poate atrage respingerea acesteia, întrucât instanța de judecată este obligată să releve norma de drept aplicabilă în speță, pornind de la situația de fapt reținută în cauză"(Decizia nr. 2818/2012 a ICCJ - Secția comercială).

În ceea ce privește fondul cauzei, solicită a se avea în vedere că din probele administrate în cauză rezulta următoarele: micro busul proprietatea reclamantului a fost distrus prin incendiere. Cauza incendiului rezultă din procesul verbal întocmit de Detașamentul de Pompieri Arad și din raportul de expertiză întocmit de expertul judiciar incendiul s-a propagat de la autoturismul marca Volvo V50, care se afla în apropiere și care fusese lăsat de pârât fără capotă. Din cauza ploii, s-a produs un scurtcircuit la bateria autoturismului Volvo V50. Autoturismul Volvo V50 se afla în curtea pârâtului pentru reparații mecanice. Acest fapt a fost confirmat de pârât la interogator; paratul contesta fapta sa culpabilă și vinovăția sa, susținând că de fapt incendiul ar fi pornit de la microbuzul marca Mercedes, însă s-ar fi înțeles cu reclamantul să susțină că incendiul a pornit de la autoturismul marca Volvo. Aceste susțineri sunt contrazise atât de constatările făcute de Detașamentul de pompieri Arad, cât și de expertiza efectuată de expertul judiciar. Procesul verbal de constatare întocmit de pompieri a fost semnat de pârât, fără obiecțiuni privind cele constatate.

Susține că intimatul a contestat și faptul că microbuzul ar fi fost lăsat de reclamant în curtea acestuia pentru a fi vopsit și pentru înlocuirea unor piese. Susținerile pârâtului fiind contrazise de probele de la dosar. Martorul BGD, care se ocupa cu vânzarea de mașini aduse din străinătate, a adus microbuzul și l-a lăsat în curtea pârâtului, așa se explică faptul că microbuzul se afla în curtea pârâtului, în momentul cumpărării acestuia de către reclamant. Pârâtul propunându-i acestuia să îl cumpere. În curtea pârâtului se aflau și alte autoturisme, dat fiind faptul că paratul avea în acea curte sediul firmei ..... SRL, acest fapt fiind recunoscut de pârât în întâmpinare și confirmat de declarațiile martorilor.

Învederează că accesul în acea curte nu se putea face fără acordul pârâtului, deoarece poarta de la intrare în curte era închisă, prin urmare, reclamantul nu ar fi putut să ducă el o persoană din altă parte să îi vopsească microbuzul, fiind dovedit că microbuzul a fost vopsit în acea curte.

În ceea ce privește valoarea de piață a microbuzului, solicită a se avea în vedere valoarea stabilită de expertul judiciar, respectiv 7826 euro, fiind o valoare apropiată de valoarea stabilită prin expertiza extrajudiciară efectuată de expertul judiciar, de 8020 euro. Totodată, susținerile pârâtului că microbuzul ar fi fost cumpărat cu 1800 euro, sunt nefondate și contrazise de două rapoarte de expertiză.

Pentru aceste motive, solicită admiterea apelului și schimbarea în totalitate a sentinței atacate în sensul admiterii acțiunii așa cum a fost formulată.

În drept a invocat prevederile art. 466 și următoarele Cod procedura civilă.

Prin notele scrise depuse de intimatul BI, acesta a solicitat respingerea apelului ca nefondat și menținerea ca temeinică și legală a hotărârii primei instanțe, cu obligarea apelantului la plata cheltuielilor de judecată constând în onorariul avocațial.

În motivare, arată că la termenul din 15.03.2022, instanța de fond, prin încheierea de ședință a reținut următoarele: "Reprezentantul reclamantului susține că și-a întemeiat acțiunea pe răspundere delictuală, deși ar mai putea fi calificată ca fiind o răspundere pentru fapta lucrului. În ceea ce privește răspunderea contractuală, aceasta privește nerespectarea de una dintre părți a unui contract. În cazul în care celălalt nu prestează activitatea la care s-a obligat prin contract, sau nu respectă contractul, respectiv obligația de a restitui bunul, atunci poate fi vorba de răspundere contractuală. În cazul de față, prejudiciul a fost cauzat nu de nerespectarea contractului sau de faptul că cel care a primit bunul nu l-a vopsit corespunzător, caz în care ar fi fost vorba de o acțiune contractuală, ci prejudiciul se datorează unei fapte culpabile civile ilicite, respectiv că a lăsat în apropierea microbuzului un alt vehicul fără capotă, lucru confirmat de raportul de expertiză și pompieri, ceea ce a condus la producerea unui incendiu, în urma căruia a fost distrus microbuzul. Prin urmare, este evident că află în prezența unui fapt ilicit, cauzator de prejudiciu, care poate fi imputat pârâtului. Astfel, nu este vorba de răspundere civilă contractuală, ci răspundere civilă delictuală.... La interpelarea instanței, reprezentanții ambelor părți arată ca solicită ca acțiunea să se soluționeze în baza principiilor răspunderii civile delictuale, în baza art. 22 alin. (5) Cod procedură

civilă, instanța ia act de acordul părților privind calificarea juridică a acțiunii civile, în sensul întemeierii acesteia pe principiile răspunderii civile delictuale.”

Având în vedere aceste aspecte reținute și în încheierea de ședință din data de 15.03.2022, apelantul-reclamant a solicitat ca instanța să soluționeze acțiunea în baza principiilor răspunderii civile delictuale, astfel că soluția pronunțată de Judecătoria Arad este una temeinică și legală.

Consideră că în mod corect instanța de fond a respins acțiunea apelantului- reclamant ca inadmisibilă, având în vedere prevederile art.1350 alin (3) Cod civil, astfel că instanța de fond a reținut că nu poate proceda la analiza pretențiilor reclamantului sub aspectul incidenței răspunderii civile delictuale, pentru fapta proprie sau pentru fapta lucrului.

Mai mult decât atât din cuprinsul procesului verbal de intervenție din data de 07.07.2019 rezulta foarte clar următoarele aspecte:

Un prim aspect este legat de consecințele evenimentului, propagat de la incendiul izbucnit la autoturismul VOLVO V50 proprietatea lui LR, în aceste condiții, apelantul-reclamant trebuia să se dreseze asiguratorului autoturismului Volvo pentru a obține despăgubiri pentru prejudiciu produs. Asigurarea de răspundere civilă auto (RCA) este o asigurare prin care terții prejudiciați în urma unui eveniment auto sau incident, primesc despăgubiri pentru daunele materiale și/sau vătămările corporale suferite. Scopul acestei asigurări este ca cel păgubit să primească obligatoriu despăgubiri pentru daunele suferite, independent de situația materială a celui care a produs paguba (cu alte cuvinte chiar dacă cel care a produs paguba ar putea sau nu să plătească despăgubiri.)

În acest fel, asigurarea de răspundere civilă auto este în interesul terțului păgubit, dar și în interesul celui care a produs paguba, motiv pentru care reclamantul trebuia să se adreseze asiguratorului autoturismului Volvo.

Mai mult decât atât, susține că reclamantul a primit asigurarea autoturismului Volvo pentru a se adresa firmei de asigurări în vederea recuperării prejudiciului, dar nu se cunosc detalii despre deschiderea vreunui dosar de daună și nici dacă reclamantul a fost despăgubit de firma de asigurări a autoturismului Volvo.

Arată că susținerile apelantului, cum că printr-o faptă ilicită culpabilă, acesta i-a cauzat apelantului un prejudiciu, prin distrugerea microbuzului prin incendiere sunt neîntemeiate și tendențioase, aceasta neavând nicio legătură cu acel incendiu, nu se afla la acea adresă când a izbucnit incendiul și nici nu există vreo faptă ilicită culpabilă a sa. Astfel, consideră că nu sunt întrunite cumulativ condițiile generale ale răspunderii civile delictuale, precum și condițiile cerute pentru a se putea obține repararea prejudiciului, și anume: existența unui prejudiciu; existența unei fapte ilicite; existența unui raport de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu; existența vinovăției celui ce a cauzat prejudiciul.

Pentru toate aceste motive, solicită respingerea apelului ca nefondat și menținerea ca temeinică și legală a sentinței chile nr.1365/31.03.2022, pronunțată de Judecătoria Arad, cu obligarea apelantului-reclamant la plata cheltuielilor de judecată. În conformitate cu art.453 din Cod procedură civilă, solicită obligarea apelantului-reclamant la plata cheltuielilor de judecată ocazionate în apel, constând în onorariu de avocat.

Verificând hotărârea atacată prin prisma criticilor formulate și ținând seama de dispozițiile art. 466-482 Cod procedură civilă, tribunalul va constata că apelul promovat în cauză este nefondat, pentru cele ce vor fi expuse în continuare.

Cu privire la criticile apelantului constând în rolul activ al judecătorului de primă instanță, tribunalul reține că prin Încheierea din data de 15.02.2022, constatând că sunt necesare lămuriri noi cu privire la temeiurile de drept invocate, instanța a dispus repunerea cauzei pe rol în vederea punerii în discuție a calificării juridice exacte a acțiunii civile.

Prin urmare, la termenul de judecată din data de 15.03.2022, punând în discuția contradictorie a părților temeiului juridic al cererii, reclamantul învederează instanței că și-a întemeiat acțiunea pe răspunderea civilă delictuală, deși ar mai putea fi calificată ca fiind o răspundere pentru fapta lucrului. Cu privire la incidența în cauză a regulilor răspunderii contractuale, reprezentantul reclamantului a explicat că în cauza de față prejudiciul cauzat nu este rezultatul nerespectării unui contract, ci se datorează unei fapte ilicite culpabile a pârâtului, care a lăsat în apropierea microbuzului un alt autovehicul, cu capota deschisă și, prin urmare, este evident că se află în prezența unui fapt ilicit, cauzator de prejudicii, deci nu este vorba de răspundere contractuală, ci delictuală.

Mai mult, la interpelarea instanței, ambele părți, prin reprezentant, au arătat că solicită ca acțiunea să se soluționeze în baza principiilor răspunderii civile delictuale.

De altfel, atât prin cererea de chemare în judecată, cât și prin notele scrise depuse la termenul de judecată din data de 15.03.2022, reclamantul, prin reprezentant, a indicat temeiul de drept al cererii de chemare în judecată ca fiind art. 1349, art. 1357 și art. 1358 C.civ, respectiv răspunderea civilă delictuală, apreciind că acesta rezultă foarte clar din starea de fapt dedusă judecății.

Într-adevăr, prin aceleași note de ședință, reclamantul indică faptul că lasă la latitudinea instanței să stabilească care este legea aplicabilă în ceea ce privește răspunderea pârâtului. Aceeași poziție este adoptată de reclamant și prin cererea de apel, statuând că „*lasă la aprecierea instanței să stabilească temeiul juridic al cererii*”.

Contrar aprecierilor reclamantului, tribunalul consideră că exercitarea rolului activ al instanței astfel cum este reglementat de art. 22 alin. 4 și 5 C.pr.civ. nu se poate realiza cu nesocotirea unui alt principiu al dreptului procesual civil, respectiv principiul disponibilității reglementat de art. 9 alin. 2 C.pr. civ. care statuează că „obiectul și limitele procesului sunt stabilite prin cererile și apărările părților”

Dimpotrivă, dacă am admite că judecătorul cauzei este obligat să sugereze părții reclamante temeiul juridic al cererii astfel cum rezultă din probele administrate în cauză, există riscul de a se considera că această atitudine a judecătorului este o pronunțare implicită cu privire al soluția ce va fi dată în urma dezbaterilor. Astfel cum s-a apreciat în doctrină, punerea în discuția părților a unor împrejurări de fapt sau de drept, de natură să ducă la dezlegarea pricinii, trebuie să aibă loc sub forma unor simple ipoteze, fără a restrânge cu nimic drepturile procesuale ale părților ce decurg din principiul disponibilității și fără a anticipa soluția.

Mai mult, în virtutea principiului disponibilității, instanța este ținută de cauza cererii de chemare în judecată și nu ar putea să schimbe, peste voința celui care are calitatea de reclamant în cererea respectivă, fundamentul pretenției formulate. Astfel, prin cauza cererii de chemare în judecată se înțelege situația de fapt calificată juridic, deci regula *iura novit curia* (instanța cunoaște dreptul) nu este de natură să conducă la soluția că judecătorul ar putea să schimbe din oficiu cauza cererii de chemare în judecată, deoarece prin această regulă se înțelege faptul că judecătorul nu este ținut de textul de lege indicat de parte, ci el trebuie să aplice acel text de lege care corespunde situației de fapt calificate juridic de parte.

Astfel, supunând o pretenție judecății, reclamantul și-o fundamentează pe o anumită situație de fapt pe care apoi o califică juridic, astfel încât pretenția să apară justificată, în timp ce pârâtul în apărare construiește la rândul său o situație de fapt pentru a combate pretențiile reclamantului. Într-adevăr, judecătorul va stabili situația de fapt a speței, reținând din împrejurările de fapt prezentate de părți numai pe acelea care au fost probate, fără să poată da o altă calificare juridică, iar apoi va aplica textul de lege corespunzător acestei situații indiferent de eventualele dispoziții legale indicate de părți. Prin urmare, s-a apreciat în literatura de specialitate că dacă reclamantul și-a fundamentat pretenția, în mod greșit pe răspunderea civilă delictuală, hotărârea nu va putea fi pronunțată în temeiul răspunderii civile contractuale (G.Boroi , M. Stancu *Drept procesual civil* ed. Hamangiu)

De asemenea, tribunalul consideră eronat raționamentul apelantului de a lăsa la libera apreciere a judecătorului cauzei alegerea temeiului juridic al cererii sale și prin prisma faptului că acționând de o asemenea manieră, judecătorul ar face-o exclusiv în favoarea reclamantului, fiind evident că instanța nu ar schimba din oficiu temeiul juridic al cererii pentru ca mai apoi să respingă cererea. Ori, o astfel de conduită a instanței ar putea fi calificată ca lipsită de imparțialitate, încălcând astfel principiul egalității și dreptului la un proces echitabil al părții adverse.

Prin urmare, tocmai pentru a concilia cele două principii de drept, legiuitorul a acordat instanței posibilitatea de a pune în discuția contradictorie a părților temeiul juridic al cererii, în final alegerea revenind acestora și nu judecătorului din oficiu, legea stabilind în mod expres situațiile în care instanța poate acționa și dispune din oficiu.

În prezenta cauză este cu atât mai mult suprimată libertatea de apreciere a judecătorului cu cât părțile în mod expres au convenit în ședința de judecată din data de 15.03.2022 ca acțiunea să se soluționeze în baza principiilor răspunderii delictuale, judecătorul cauzei făcând aplicarea dispozițiilor art. 22 alin. 5 C.pr.civ.

În consecință, tribunalul apreciază că în mod corect prima instanță a procedat la analizarea situației de fapt dedusă judecății prin prisma calificării juridice date de părți, respectiv răspunderea civilă delictuală.

Cu privire la soluția pronunțată în cauză, tribunalul apreciază că din întreg materialul probator administrat rezultă că între părți s-a născut un raport juridic specific contractului de depozit.

Astfel, deși reclamantul alegă că i-a predat pârâtului BI un microbuz marca Mercedes ..., proprietatea reclamantului, în vederea efectuării unor lucrări de vopsire și înlocuire piese, relevând astfel un raport juridic ce corespunde contractului de prestări servicii, prima instanță a făcut o analiză justă și temeinică a probelor administrate în cauză, concluzionând că raporturile stabilite între părți sunt specifice contractului de depozit.

Astfel, martorul GCD cunoaște că microbusul a ajuns în curtea pârâtului, fiind adus de reclamant și, deși cei doi au discutat să îl ducă de acolo, pârâtul neavând loc în curte, ulterior reclamantul s-a înțeles cu pârâtul să repare autovehiculul în curtea acestuia din urmă, astfel cum declară martorul HCP.

De altfel, prin răspunsurile date la interogatoriu, pârâtul BI recunoaște că microbusul a rămas în curtea acestuia aproximativ trei luni întrucât reclamantul nu a mai venit să îl ia. Deși din probele administrate în cauză nu rezultă că între părți ar fi intervenit o convenție, chiar și verbală, prin care pârâtul să se oblige la prestarea unor servicii de reparare și vopsire a microbuzului reclamantului, în mod corect instanța de fond a reținut că între părți a existat un acord cel puțin în legătură cu predarea microbuzului de către reclamant pârâtului, pentru ca lucrările la autovehicul să fie efectuate de terțe persoane în curtea pârâtului.

În acest condiții, tribunalul își însușește raționamentul primei instanțe cu privire la existența între părți a unui acord care poate fi calificat cel puțin ca un contract de depozit, fiind dovedită predarea microbuzului de către reclamant pârâtului, precum și păstrarea bunului în curtea pârâtului timp de mai multe luni, până la data de 07.07.2019.

Prin urmare, devin incidente prevederile art. 1350 alin. (3) Cod civil, potrivit cărora „*Dacă prin lege nu se prevede altfel, niciuna dintre părți nu poate înlătura aplicarea regulilor răspunderii contractuale pentru a opta în favoarea altor reguli care i-ar fi mai favorabile*”.

În condițiile în care părțile au arătat în mod expres că înțeleg să se judece cu aplicarea principiilor răspunderii civile delictuale, față de dispozițiile legale incidente în cauză și reținând că între cele două forme de răspundere, delictuală și contractuală există un raport de tipul general – special, tribunalul constată că în mod întemeiat prima instanță a respins acțiunea civilă ca inadmisibilă.

Pentru aceste considerente, în temeiul art. 480 alin. 1 C.pr.civ. tribunalul va respinge apelul formulat, ca nefondat.

Cu privire la cheltuielile de judecată, tribunalul reține culpa procesuală a apelantului în promovarea prezentului demers judiciar, motiv pentru care, în baza art. 453 alin. 1 C.pr.civ. îl va obliga pe acesta la plata către a intimat a sumei de 1.500 lei cu titlu de cheltuieli de judecată reprezentând onorariu de avocat achitat conform chitanței.